

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20—, inozemstvo Din 30—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTBV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Zmaga Davidovića.

Na polomijah bogata mladinska politika bi se hotela dičiti s pavovim perjem. Neženirano proglašajo mladinski listi, da je preorientacija radičevcev njihova zaslug, ker samo s tem, da so oni tako krepko branili državno in narodno edinstvo, so bili prisiljeni radičevci, da puste in izvrše preorientacijo.

Če bi obstojala resnica v postavljanju dejstev na glavo, potem bi bilo mladinsko pisarenje utemeljeno. Ker pa resnica niti v Jugoslaviji še ni tako degenerirala, zato tudi potvarjanje dejstev ne pomeni resnice.

Samo pogledimo na razvoj hrvatsko-srbskih odnosov. Do neverjetnosti so rastle nasprotja in prvi pomirljivi ton je dal kongres v Lidže. Nato je bila mogoče dvignjena zahteva sporazuma na zagrebškem kongresu in vsaj inteligenca si je tedaj podala roko. Oba kongresa sta bila od mladincev vehementno napadena. In mladinci (hrvatski in slovenski) so tudi glavni vzrok, da ni rodil zagrebški kongres onih uspehov, ki bi jih mogli. Z nastankom homogene radikalne vlade je bil razvoj prekinjen, toda ne zaustavljen in pod utisom vedno večjega zblizanja Davidovića s Hrvati so sklenili radikalni znani Markov protokol. Ta protokol bi mogel nastati izhodišče za sporazum, če bi ga radikalni iskreno mislili. Ker pa ni bil njihov namen iskren, se je hrvatska opozicija še stopnjevala in nato je sledila Radičeva pot v Moskvo.

Nasprotje med Zagrebom in Beogradom je tako naraslo, da je med Hrvati začela vedno bolj vladati misel, da je s Srbi sploh vsak sporazum nemogoč, da bi bili Hrvatje v vsakih pogajanjih s Srbi prikrajšani. Da je bilo to mnenje Hrvatov precej utemeljeno, je dokazal še pred nekaj dnevi samostojni demokrat dr. Palaček, ki je dejal, da se more sporazum skleniti med Hrvati in Srbi le na ta način, da so eni zmagovalci, drugi pa premaganci.

Položaj je bil tako pritiran na ostrino moza in bati se je bila katastrofa. To je prepričal Davidović, ko je Hrvatom dokazal, da je polno Srbov, ki iskreno hočejo sporazum in ki so pripravljene za to visoko nacionalno pridobitev žrtvovati tudi svoje strankarske interese! In ko je to Davidović dokazal, ko so dobili Hrvatje zopet zaupanje do Srbov, so se vrnili v skupščino in prišlo je do Davidovićeve vlade. Tedaj je bila odvrnjena katastrofa, tedaj je bil položen temelj preorientaciji radičevcev, tedaj so stopili na novo pot.

In na tej poti so vztrajali in šli vedno dalje, čim bolj so videli, da je Davidović njihov iskren prijatelj. Nikar ne mislajo, da so Hrvatje bili tako kratkovidni, da niso vedeli, kaj tvega demokratska stranka, ko nastopa skupno z Radičem. Volitve 8. februarja so bile nevarne samo za Davidovića, niso pa bile nevarne za Radiča. In če je demokratska stranka kljub vsemu terorju sijajno odrezala, ko je dobila mesto pričakovanih 25, 37 mandatov, je to nad vse silen dokaz, da srbski narod hoče sporazum in da od klanja bratomoren boj.

In ko je videl hrvatski kmet to mišljenje srbskega kmeta, je šel še korak dalje in podal v skupščini izjavo, ki so do popolnosti razpršile vsak dvom o državnostnosti hrvatskega kmeta. Zmaga Davidovića je, če je dejal radičevci Urojić, da bo srbski kmet obsodil tiste, ki sejejo razdor med njim in hrvatskim kmetom, zmaga Davidovića je, da je

Misel sporazuma zmaguje.

STAJERSKI MANDATI SLS IN DEMOKRATSKA MANDATA V BREGALNISKEM OKRAJU POTRJEJENI. — 6 MANDATOV HRSS RAZVELJAVLJENIH, 29 POTRJEJENIH, ZA OSTALE ANKETA.

Beograd, 28. marca. Seja narodne skupščine se je pričela šele ob 23. radi predhodnih konferenc vlade. Predsednik je takoj po otvoritvi dal besedo posl. Grginu, ki pravi, da ni osnovnih faktov, radi katerih bi se po sklepu ver. odbora moralo odložiti 11 mandatov v okrožju Maribor—Celje. Zato predlaga, da se vsi ti mandati verificirajo. Nato dobi besedo Simonović, ki sprejme predlog Grgina. Predsednik stavi predlog na glasovanje. Predlog je bil soglasno sprejet in nato proglasi predsednik vse poslanke za izvoljene. Za tem je govoril Jovan Cirković, ki predlaga, da se mandati v bregalniskem okrožju verificirajo. Simonović nima nič proti temu. Predlog je bil soglasno sprejet. Andra Protić govori o radičevskih mandatih in izroči v svojem imenu predsedniku pismen predlog. Istočasno pa pozove Pavla Radiča, ki je govoril v imenu svoje skupine, da svoje besede tudi uresniči za hrvatski narod. Ta jnik Kobasica čita pismeni predlog Andra Protića.

Predlog o radičevskih mandatih se glasi:

1. Narodna skupščina je zaslila poročilo verificacijskega odbora in razpravo o njem. Smatra, da so gg. Avgust Košutić, Vladimir Maček, Josip Predavec, dr. Juraj Krnjević, Stjepan Radić in Stjepan Košutić pripadniki seljaške internacionale in da kot taki po čl. 18. zakona o zaščiti države in javne varnosti ne morejo biti narodni poslanci. Radi tega sklene Narodna skupščina, da se njihovi mandati razveljavijo.

2. Narodna skupščina smatra, da glede gg. Dragotina Kovačevića, dr. Gjura Basariček, dr. Ivana Pernarja, Ivana Rogića, Ivana Cavdarevića, Ivana Celana, Josipa Izmičevića, Jurija Znidarića, Jurija Valečiča, Petra Jagadića, dr. Nikole Zilića, Nikole Preka, Pavla Radića, Petra Dobrinča, Stanka Pavličića, dr. Stanka Šibenića, Stipa Klarića, Stjepana Vučana, Stjepana Urojića, Tome Vojkovića, Filipa Lakoša, Frana Mačića, Frana Panterja in Frana Rataja, ki so v času, ko je HRSS v svojem poslaniškem klubu sprejela sklep o vstopu v seljaško internacionalo, bili poslanci, ni dovolj materijala, na podlagi katerega bi se moglo ugotoviti, v kakšnem razmerju so bili napram odločitvi glede pristopa HRSS v seljaško internacionalo, kar je za oceno vprašanja o uporabi čl. 18. zak. o zaščiti države potrebno. Zato sklene Narodna skupščina, da se glede imenovanih gospodov potom skupščinske ankete razvidi, ali naj se njih mandati razveljavijo ali ne.

3. Narodna skupščina smatra, da gg. Andrej Jeremić, A. Kelemina, Anton Babić, Avg. Mrzik, dr. Superina, Juro Kemfeli, Ivan Baćmak, Ivan Gradja, Ivan Kralj, Iv. Radić, Ivan Tisaj, Josip Zagorac, Jure Antonić, Mirko Neudorfer, Mirko Krasan, Pavle Dombaj, Stjepan Kukulj, Toma Kovačević, Toma Madžarić in Simon Bugarin v času pristopa HRSS k seljaški internacionali niso bili narodni poslanci in da se v ostalem proti njim ni ugotovilo ničesar. Kar bi jih dovedlo v zvezo z odlokom HRSS o pristopu k seljaški internacionali. Z ozirom na izjavo, ki jo je podal danes v narodni skupščini g. Pavle Radić kot predsednik Hrvatskega seljaškega kluba in kot zastopnik predsednika HRSS v svojem imenu, v imenu vodstva in v imenu stranke, sklene narodna skupščina, da se njih mandati potrdijo.

Nato je dobil besedo poročevalec večine Simonović, ki je izjavil, da je verificacijski odbor prišel do zaključka, da je HRSS vstopila v seljaško internacionalo in v tretjo komunistično internacionalo in da je bila kasneje stalno v zvezi s komiterno na Dunaju in s sovjeti. Zato se je morala podvreči zak. o za-

prevzela HRSS državotvoren program in zmaga Davidovića bo, če bo morala tudi radikalna stranka izreči se za sporazum.

Ne čekajte, da so radičevci prevzeli program »nacionalnega bloka«. Niti stara teta vam te izmišljotine ne veruje. Radičevci se niso izrekli za velesrbsko misel, oni se niso izjavili za hegemonijo enega plemena, temveč oni so prevzeli jugoslovanski program očiščene demokratske stranke in izjavili so se za ena-

šiti države. Za časa svetovne vojne je mala Srbija na nevarnost svojega propada podala v Nišu izjavo, da ne bo prekinila vojne in odložila orožja, dokler ne doseže svobode ne samo vseh Srbov, marveč tudi Hrvatov in Slovencev. Medtem pa je vodstvo HRSS vodilo stalno protidržavno politiko. Mi smo jih bratski tolerirali, dokler smo mogli. Nato citira večerajšnje izjavo Pavla Radića in pravi: Da posvedočimo, vam je bilo le zato, da dobite v skupščini čim več mandatov, sprejem predlog, toda pričakujem, da bo g. Pavle Radić vse to spremenil v delo in da bo glavni odbor stranke to odobril. Nato popravlja pogreške poročila verificacijskega odbora, kjer ni bilo nikjer omenjenih imen sledečih Radičevih poslancev; dr. Kežmana. Došena in Baćinica, ki se vsi nahajajo v inozemstvu. Po čl. 81. volilnega zakona morajo dobiti od policije polnomočja. Ker pa polnomočji se niso sprejeli, zato predlaga, da se o teh mandatih ne sklepa, dokler se ne predlože njih polnomočja skupščini.

Nato govori poročevalec manjšine dr. Polić, ki predlaga, da se vsi mandati HRSS orevirajo redoma po županih. Prilaga zapisnik poslancev. Nato preide predsednik na glasovanje. Tretji oddelek, o verificiranju mandatov vseh onih poslancev, ki so sedaj prvič izvoljeni, je bil soglasno sprejet, ostala dva oddelka pa sta bila sprejeta z večino. Opozicija je glasovala proti. Aleksa Zujević (rad.) kliče novim radičevskim poslancem: »Ni so krivi, a vi ste čisti!« Predsednik zaključuje sejo ob polnoči. Prihodnja seja se vrši danes ob 11. z dnevnim redom: prisega poslancev in volitve predsedništva.

GOVOR PAVLE RADIĆA.

Beograd, 28. marca. Seja parlamenta je pričela točno ob 9.30. Po končanem formalnostih je dobil besedo Pavle Radić. V svojem dolgem, dve uri in pol trajajočem govoru se obrača P. Radić najprej na zgodovinski razvoj HRSS, ki si je pridobila v razmeroma kratkem času simpatije širših narodnih slojev. Ugotavlja, da so bili Hrvatje že od l. 1904 za sporazum in iznaša veliko borb hrvatskega naroda za njegove pravice s takratno avstro-ogrsko monarhijo. Govorec o revoluciji hrvatske politike pravi med drugim: »Tudi vam je znano, da smo mi že od lani s svojimi izjavami in z vedenjem pričeli pripravljati teren za pozitivno delo, da moremo sodelovati pri upravi te naše države, kakor to zahtevajo njeni interesi.« Govori o republikanstvu HRSS in pravi: »Ni nam za forme, temveč za vsebino. Z republiko je definitivno končano. Mi se ji odrekamo.«

Ugotavlja, da so stranke opozicijskega bloka po volitvah dobile pooblastilo za sporazum. Govori o samem sporazumu, ki mora zadovoljiti vse interese in vse težnje hrvatskega naroda. Dalje govori P. Radić o delovnem programu bloka in povdarja predvsem glavne ideje sporazuma. Nato preide na monarhijo — angleškega tipa in pravi: Ni potrebno, da vam pojasnim, kaj je to, ker vam je itak vsem znano.

Danes dejansko obstoja vidovdanska ustava, to je politično dejstvo, z dinastijo Karadžordjevićev na čelu. To politično dejstvo brezpogojno priznavamo in z njim popolnoma soglašamo. Edinstvo države smatramo izven vsake diskusije. — (Burno odobravanje.) Prav tako smatramo tudi vladajočo dinastijo Karadžordjevićev in je zato v tem oziru vsaka debata odveč.

Toda, kar se tiče narodnega edinstva, očitno priznam, da smatramo, da smo troje, ki moremo in hočemo zajedno živeti, ker v mednarodnem pogledu vsak sam za se ne more obstojati. Ker nas življenski interesi

kopravnost, kakor jo pojmuje blok narodnega sporazuma, čegar šef je Davidović.

Tako govori zgodovina in mladinski tisk je stokrat preslaboten, da bi to zgodovino potvoril.

Ideja bratskega sporazuma je uklonila Hrvate ne pa politika trde roke, ki jo propagira »nacionalni« blok. Volitve so dokazale fiasko politike trde roke, dogodki v skupščini pa zmago ideje bratskega sporazuma.

silijo k temu, da živimo skupno in omogočimo v bodočnosti čim večjo zblizanje, mi tega edinstva, ki se ga hoče ustvariti preko noči ne moremo odobravati. Po našem prepričanju smo mi vsi in zlasti seljaški element etniška celota. To je za nas izvršena stvar. Mi imamo isti jezik, slične običaje itd.

Pavle Radić preide na to na ostale točke sporazuma, o skupnem parlamentu in njegovi pristojnosti, dalje o pristojnosti drugih korporacij. Položaj in odnosi mnogih odgovornih organov se morajo določiti z ustavo.

Ustava je v mnogem oziru zelo dobra. V nekaterih ozirih se bo morala izpopolniti. Toda mislim, da je v sedanjem momentu ustava na mestu in smo zato z njo zadovoljni in branimo zato ustavo pred vlado, ki jo krši. Ugotovi v glavnem sledeče: da HRSS sprejme stanje, kakršno je danes kot realno podlago za daljnje delo. To se razume: monarhija, ustavo, edinstvo itd. Govori o agrarni reformi in ugotavlja, da je za sklepanje sporazuma potrebno, da bo tudi na strani Srbov večina za sporazum.

Nato konča Radić svoj govor: Z naše strani ni nobenih zaprek več. Ne vemo, ali ste še dalje za politiko sile in krute roke, ali pa ste uvideli, da je potrebna politika na podlagi sporazuma in ravnopravnosti. O tem, kakor bo vaša odločitev, bo sodila naša javnost in zgodovina.

IZJAVA RADIĆA.

Pavle Radić je kot predsednik Hrvatskega seljaškega kluba, v imenu vodstva HRSS in kot zastopnik Stjepana Radića podal sledečo izjavo. Priznavamo vse politično stanje, kakor je danes po vidovdanski ustavi z dinastijo Karadžordjevićev na čelu (burno odobravanje in ploskanje na levi) in to vodeč računa o izvajanju pozitivne politike v smislu jasno izražene volje hrvatskega naroda trikrat po vrsti na volitvah z ozirom na politične činjenice in skupno politično ureditve, kakor je danes. Popravki teh činjenic in ureditve, katere po svoji volji in vesti nismo mogli odobravati, morajo biti predmet revizije ustave, na podlagi narodnega sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci. Mi se nismo nobenkateri borili proti naši državi in njenim interesom. Toda iz omenjenih činjenic, katere smo navedli, nastal je v našem narodu nekolikokrat odpor, ki se je v vladnih krogih smatral kot protidržaven, ki ga pa ni nihče organiziral in je bil spontan. Ako bi se tako stanje nadaljevalo, kakor je bilo pred volitvami in traja še sedaj, bi moglo biti to zelo pogubno za našo bodočnost. In baš radi te naše skupne bodočnosti in radi neizpremenljive volje za sporazum s srbskim narodom bomo učinili vse potrebno, da hrvatski narod mesto tega pristane na sodelovanje pri ureditvi naše države. Ali to se more zgoditi samo na temelju faktične in stvarne ravnopravnosti, ki se ima doseči s popravkom dosedanje politike.

Na drugi strani nas sili k temu koraku v prvi vrsti najresnejši notranji in mogoči zunanji položaj. Ako ne pride do ureditve teh razmer in ako se preseka z nasilnim dejanjem zveza, ki smo jo vzpostavili, ko smo stopili ne samo v ta parlament k pozitivnemu delu, temveč tudi v blok narodnega sporazuma in seljaške demokracije brez kakšne omejitve v skupnem programu, katerega je v našem imenu prečital g. Ljuba Davidović, se nujno samo po sebi menja celokupno razpoloženje hrvatskega naroda in mi nimamo moči, da odločujemo o novem političnem položaju. Kaj pomenja to v sedanjih razmerah, ni treba tolnačiti. Ako je naš narod postavljen izven zakona, kaj je to za nas kot dvajsetletno politično organizacijo! Dovolj imamo političnih izkušenj, moči in ugleda, da dosežemo svoj cilj.

Ne bojimo se očitka kapitulacije, ki ga nam bodo delali v zlobnem namenu. V zadnji volilni borbi, v najtežjih razmerah, smo dokazali, da nas ni mogoče niti ukloniti niti zlomiti. Popustili smo, ker se zavedamo, da smo popustili bratu, srbskemu narodu. (Burno odobravanje.) Hočemo tako, da se izključi možnost, da bi se povrnili časi, ko nas je držala v svojih krepkih stražnih tuja sila, ki so jo z največjim naporom premagale vse združene velike zapadne demokracije. Ta zmaga bi se ne končala s popolnim ujedinenjem in osvobođenjem hrvatskega naroda, ako ne bi bilo najjačjih in najdivnejših naporov Srbije in mučeniškega srbskega seljaškega naroda.

Zato smatramo skupno našo državno mejo za našo narodno hrvatsko mejo, v kateri brani hrvatski narod svojo eksistenco po svojem programu in po svojem pojmovanju ter jo bo branil do konca. Kar se tiče seljaške interna-

(Nadaljevanje na 3. strani.)

Lažnjiv ponos.

Včerajšnje »Jutro« piše v svojem revnem odgovorčku na težke obdolžitve g. Jelačina glede mladinskih napadov na njegovo osebo ter mladinske atake na Ljubljansko kred. banko, med drugim sledeče:

»Za danes Vas pozivljamo, da poveste, kdo je anacionalen spekulant, kdo je ovaduh, kdo ima grabežljive roke, ki so postale prava šiba božja za slovenski narod, kdo zasleduje nizkoten cilj. Prosimo konkretno z imeni na dan. Ako tega ne storite ste prostaški obrekovalec.«

Naj si ne domišlja »Jutro« in njegova mladinska gospoda, da bodo s to zofistično baharijo slepomišlili. Prav radi postrežemo njihovemu pozivu, in sicer le na podlagi dejstev, ne pa kakih donkišotskih tirad.

Najprej treba pripomniti sledeče: Vsi temni mladinski posli so se izvršili v največji tajnosti, samo in camera caritatis. Posredniki so bili navadno ljudje, ki store za denar vse. Ti ljudje bi morali biti dostikrat glavne priče, toda kdor bi se nanje zanesel, ta zasluži, da se ga proglasi za norca. Poleg tega je dostikrat absolutno nemogoče doznati, če je storil gotovo dejanje g. X. ali gospod Y. Kak užitek za »Jutro«, če bi mi očitati nekaj g. X., kar je storil g. Y. Če ne bi bila stvar sama preveč smrdljiva, bi nas tirali še pred sodišče in potem bi se še cinično odevali v avreolo nedolžno preganjanj. Zato, gospodje, se morate za gotove stvari že zadovoljiti, če jih označujemo samo kot mladinske, dočim pa v drugih slučajih le pogumno pred sodišče, če je vaša vest tako čista, kakor bi radi lagali. Pa k stvari!

Vprašujete, kdo je anacionalen spekulant? — Odgovorimo prav na kratko. Tisti, ki je izvažal iz Jugoslavije cekine, uvažal oziroma utihtotaljal pa ničredne avstrijske krone. Da je tak človek anacionalen spekulant, o tem menda ni dvoma. Prav nobenega dvoma pa ne more biti o tem, da so tako dejanja zagrešili mladini. Vprašajte samo nekoga svojega doktorja, zakaj je nakrat plačal tistemu, ki je po naročilu vozil denar, pol milijona kron nagrade za molk. Sicer pa mislimo, da v tej stvari še ni izgovorjena zadnja beseda.

Kdo je anacionalen mamoništ? — »Slovenec« z dne 4. februarja je objavil uvodnik, v katerem je obširno razkril, kako se je v sporazumu s političnim šefom mladinov sestajala v Trstu denunciacija Jadranske banke. V tem uvodniku je navedena cela vrsta imen in navedene so vsote, ki so jih posamezniki za denunciacijo slovenskega zavoda Italijanom prejeli. Od vseh teh gospodov ni nihče tožil »Slovenca« in samo g. Ekar se je obrnil na novinarsko razsodišče. Gospodje, zakaj niste tožili? V onem uvodniku »Slovenca« imate celo kopo imea. Ali naj vam ga citiramo? Kaj uganjate torej lažljivo junačenje.

Pa vsa zgodovina atak na Jadransko banko? Ali že samo ta zgodovina ni dovolj jasen dokaz za grabežljive mladinske roke? Ali niste bili za slovenski narod prava šiba božja, ko ste ga s svojimi napadi na Jadransko banko spravili ob 100 milijonov premoženja?

Vašemu prvemu šefu, vašemu poslanecu se je javno očitalo besedolomstvo. Se do danes ni niti eden od teh gospodov vložil tožbe zaradi tega očitka. Besedolomstvo vtaknete v žep in nato bi še hoteli uganjati vlogo po nedolžnem preganjanju! Kaj mislite, da je res že vsa Slovenija okužena od neumnosti »Slovenskega Naroda«.

Zato, gospodje! Kar nehaite s svojim lažnjivim ponosom in vložite že enkrat tožbo za tisto, kar se vam je dan na dan očitalo, potem pa igrate vlogo nedolžnih »frajlic«. S takimi donkišotskimi zofistarijami pa v Sloveniji ne bo dobička!

Finančna transakcija Trboveljske družbe.

Z ozirom na vesti, ki krožijo te dni po naših listih o veliki narodno-gospodarski važnosti te transakcije ki jo je izvršila Trboveljska premogokopna družba, imamo pač drugačno mnenje, kot pa tisti, ki imajo ozke stike s Trboveljsko. Vsakdo se dobro ve, kako smo ob prevratu nacionalizirali razna gospodarska podjetja; tako je bilo tudi pri Trboveljski, da je precejšen paket delnic prišel v slovenske roke po jako ugodnem tečaju. Ali kakor drugod, tako so tudi tu prešle vse delnice zopet v roke tujcem, kateri se bogate v naši zemlji. Trboveljska je dobila ogromne milijone in milijone od nas in če nam vrže semtertje kako drobtinico, da je zgradila palačo in pa hiše za svoje delavce, je to pač le njena dolžnost in najmanj, kar moramo zahtevati od nje. Da pa je Trboveljska prevzela večino delnic Slavenske banke, ni pa za nas nobena gospodarska pridobitev, ker se zasleduje tu druge cilje, poleg tega je prevzela še tiste delnice Slavenske banke, ki so bile v naših rokah in sta tako Trboveljska in Länderbanka sedaj edina gospodarja Slavenske. Promet Trboveljske je gotovo tako velik, da ima od tega banka dovolj posla. Preje je Trboveljska imela ves bančni promet s Slovensko banko in je pri tem prav lepo zaslužila. Ker pa je Länderbanka tudi velik delničar Trboveljske družbe, ostane ves ta dobiček Länderbanki in Trboveljski in so še poleg tega na ta način udeležene pri drugih naših industrijah.

Danes se nas hoče gospodarsko popolnoma narediti odvisne od tujcev, kateri naj povsod zagospodarijo. Zalostno, a resnično! Pa to še ni dovolj! Edini naš najstarejši in največji denarni zavod, ki se je razvil v veliko bančno podjetje, in ima v vseh večjih krajih naše domovine svoje podružnice, naj bi postal plen tujcev ter naj bi še v njem zagospodarila Länderbanka s Trboveljsko. To bi

bila pač največja narodna sramota za nas Slovence. Take so torej naše narodne pridobitve!

Apeliramo v zadnjem trenutku na vse medradajne činitelje, da to preprečijo. Kje je naša vlada, da ne stori v obrambo našega narodnega gospodarstva nobenega koraka! Obrabamo se na ministra dr. Žerjava, da prepreči to narodno sramoto, da bi zagospodarili nad nami povsod tujci in da bi tako prišel še ta zavod v roke tujcem in da bomo zopet povsod gospodarski sužnji! Dolžnost vsakega narodnjaka je, da to prepreči in pomaga z vsemi močmi za razvoj in procvit naših domačih zavodov.

»Najbolj žalostno je, da se dobe med nami izdajice, ki to ofijatsko delo izvršujejo.«

Več obrtnikov.

Strinjamo se v celoti s člankom razven z apelom na dr. Žerjavo, ker je ta docela zgrešen. — Uredništvo.

Nacionalno delo „nacionalnega“ bloka.

Evo najnovejše! Za načelnika mariborske delavnice drž. žel. je imenovan inž. Dolkowski, skoz in skoz Nemeč, ki ne zna besedice slovenske, in je poleg tega tuj državljan, četudi ima domovnico mariborskega magistrata. Jugoslovenskega državljanstva nima. — Hkratu s tem se je opustilo mesto načelnika oddelka za delavniške in materijalne poste. Tako je izgubljeno za slovenske inženirje eno važno mesto. — Le tako dalje — kmalu ne bo mesta za slovenske inženirje pri drž. železnicah v Sloveniji.

»Ceka« pri drž. železnici deluje dalje. — Od osovja nazvana »Ceka«, petorica mladinskih gospodov, je dala na proskribicijo sledeče slovenske uradnike, ki naj pričakujejo penzioniranja oziroma neugodnega premeščanja: Dr. Fatur, dr. Polec, dr. Ladiha, Deržič, Ludvik, Zemlja, Vidie, Gostiša.

Kako in zakaj se dela državi nevarne elemente. Brat velikega župana v Mariboru je postajenačelnik drž. žel. v Račgoni. Zaželel si je boljše mesta in udobne postaje, ker ga ni veselilo narodno-obrambno delo na meji. Našlo se je, da so Lesce prav primerno letovišče za gospoda brata velikega župana mariborske oblasti. Četudi je bil leški načelnik v decembru odlikovan od Nj. Vel. z redom sv. Save, je bil v januarju proglašen za državi nevaren element, kateri ne sme biti ob progji, kjer vozijo dvorni vlaki. Pa hajdi! Brzljivo premeščanje v Maribor — pa mirna Bosna! — Človek res ne ve, koliko dni v tednu sme biti patrijot.

Zgodovina varnostnega vprašanja.

Misel varnostnega pakta je izšla iz Francije. V skladu s strokovnim poročilom maršala Focha je hotel Clemenceau doseči za časa pariških pogajanj, da se preloži nemška meja na Ren in da se na levem bregu osnujejo dve do tri samostojne države, ki bi bila nekakša varnostna barijera med Francijo in Nemčijo. Ta načrt pa ni uspel, ker se je med Angleži pojavila bojazen, da bi bila to samo prikrita aneksija levega brega Rena s strani Francije.

Francija se je zato morala zadovoljiti s tem, da se je sklenilo razorožitev Nemčije, demilitarizacija 50 kilometrov širokega pasu na desnem bregu Rena, 15 letna vojska za sedba zapadnih renskih dežel in postavitve mednarodne kontrolne komisije. Da je Francija na to pristala, se je zgodilo predvsem vsled tega, ker je bil dne 28. junija 1919. l. sklenjen med zastopniki Francije, med Lloyd Georgeom ter Balfourom kot zastopnikoma Velike Britanije in med Wilsonom ter Lansingom kot zastopnikoma Amerike dogovor, po katerem so se anglosaške države obvezale, da priskočijo takoj v vsaki napadalni vojni s strani Nemčije z vsemi silami na pomoč. Ta pogodba pa ni bila ratificirana niti v Washingtonu in niti v Londonu in je zato ostala samo načrt.

Francija se je trudila, da pride vseeno do nekakega garancijskega pakta med zavezniki. Francoska prizadevanja so imela tudi uspeh in 11. januarja 1922. leta je prišlo v Cannes med Lloyd Georgeom in Briandom do sporazuma. Angleška je sprejela načrt garancijskega pakta, čegar 1. člen se je glasil: V slučaju neposrednega in neizzvanega nemškega napada na francosko ozemlje se obvezuje Velika Britanija, da bo takoj z vsemi svojimi morskimi, celinskimi in zračnimi bojnimi silami nastopila na strani Francije.

Ta dogovor pa se je zdel Poincaréju nezadosten in je zato vrgele v parlamentu Brianda. S tem so bila francoska prizadevanja po garancijskem paktu pokopana.

Kmalu po prevzemu vlade je nato predložil Cuno zaveznikom načrt nemškega garancijskega pakta. Po tem načrtu bi se Nemčija obvezala, da ne bo tekom ene generacije in brez predhodnega referenduma podvzela nobene napadalne vojne proti zapadu. Ta načrt ni zadovoljil niti enega zaveznika. Referendum je bil nezadosten, ker tekom ene generacije bi Nemci lahko tako razvili vojno agitacijo v svojem narodu, da ne bi bil referendum prav nobeno jamstvo za mir. Pa tudi doba ene generacije ni mogla zadovoljiti. Še bolj nepovoljno pa je bilo, da je nemški predlog popolnoma molčal glede vzhoda in da bi si na ta način Nemčija indirektno pridobila pravico za napadalno vojno proti Poljski. Nemški predlog je zato v celoti propadel in stanje je ostalo neizpremenjeno, dokler ni prišel na vlado Herriot.

Novi francoski ministriški predsednik je polagal največjo važnost na sodelovanje z

Anglijo in je upal, da se mu bo posrečilo jamčiti s pomočjo Zveze narodov varnost svojih državi. Določila pakta o Zvezi narodov so sicer že vsebovala vse polno stvari, ki so se nanašale na skupen nastop vseh članov Zveze proti napadalcu. Toda manjkala so izvršila določila in ta naj bi se po želji Francije izdelala. Z ženevskim protokolom naj bi bilo to doseženo. Od vsega početka pa je bilo dvomljivo, če bo Velika Britanija ta protokol ratificirala, ker je bila konservativna stranka vedno odločno proti protokolu. Z nastopom konservativne vlade je bil ženevski protokol pokopan in pogreb je izvršil pred dobrim tednom v Zenevi velkobritanski zunanji minister Chamberlain.

Tako je bilo stanje, ko so prišli novi nemški predlogi. Trenutek je bil izborni izbran, ker je tako Francija kot tudi Velika Britanija iskala način, kako da bi se našla nova rešitev. Ker Angleži na željo odklanjajo garancijski pakt, sklenjen samo s Francijo, ne preostane Franciji nič drugega, kakor da je pripravljena pripustiti, da bo pri garancijskem paktu udeležena tudi Nemčija. Angleški interesi na razmerah v Evropi obstoje pač samo v tem, da se mir ne naruši in da ne postane Francija presilna.

Predpogoji za ustvaritev skupnega garancijskega pakta med Francijo, Anglijo, Nemčijo in Belgijo so torej ugodni. Težava je le v tem, da je pač Nemčija pripravljena jamčiti za nedotakljivost sedanjih mej, da pa o nedotakljivosti vzhodnih mej noče niti slišati. To je deloma razumljivo z ozirom na mišljenje nemškega naroda. Večina Nemcev se je že popolnoma sprijaznila z mislijo, da ostane Alzacija pri Franciji, ker ve, da pomeni vsaka revizija tega stanja novo svetovno vojno. Nikakor pa se noče Nemčija dovoljiti s svojimi vzhodnimi mejami, zlasti glede Gdanskega in poljskega koridorja. Tu hočejo Nemci na vsak način doseči revizijo mirovne pogodbe. Pripravljeni so sicer, da dosežejo to revizijo mirnim potom, toda da bi priznali, da ostane vzhodna meja za vse večne čase neizpremenjena, ni niti misliti. Na drugi strani pa je enako jasno, da je usoda vsake poljske vlade zapečateni, ki bi pripustila kakršnokoli revizijo meje na škodo Poljske. Naravno je, da se Francija mora ozirati na Poljsko, ker pomeni krepka Poljska tudi močno garancijo za varnost Francije. Če bi Nemčija pomandrala Poljsko, tedaj bi bila meja ob Renu takoj ogrožena in naj bi sklenila Nemčija sto garancijskih paktov.

Položaj je vsled tega zelo težaven in izgleda, da bi bila edina rešitev v tem, če bi Nemčija vstopila v Zvezo narodov. Jasno je, da bi Nemčija tudi kot članica Zveze narodov skušala doseči revizijo mirovne pogodbe. Toda v tem primeru ne bi bila nemška prizadevanja tako nevarna, ker bi bila dosegljiva le tedaj, če bi vse članice Zveze soglasno pristale na nemški predlog.

Kljub vsej težavnosti položaja pa je treba priznati, da se je francosko-nemško nasprotje bistveno zmanjšalo in da je upanje o srečni rešitvi sedanjih nasprotij utemeljeno.

Debata v angleškem parlamentu.

Po Chamberlainu je govoril kot prvi Baldwin.

Ce bo politika zunanjega ministra uspešna, potem je za naše strani storjeno vse, kar je mogoče za ohranitev miru v zapadni Evropi. Evropa bi mogla biti razirgana v dva tabora samo s paktom, ki bi bil uspešen proti Nemčiji. S paktom pa, v katerem sodeluje Nemčija, je to onemogočeno. Velkobritanska vlada danes še ne more reči, katere države bodo udeležene pri paktu. Jasno pa je, na Anglijo ne more iti dalje, kakor je to označil Chamberlain. Baldwin upa, da bo mogoče še pred septemberskim zasедanjem Zveze narodov doseči sporazum z dominijoni in da bo politika Velike Britanije v Zenevi enotna. Končno je izrazil Baldwin upanje, da bo zapadni pakt prvi korak k ustanovitvi vse evropske narode obsegaajoče Zveze narodov, v katero pa se dosedaj ne sme še staviti prevelikih nad.

Lloyd George,

vodja liberalcev je strastno napadel Versajsko mirovno pogodbo zaradi njenih določil glede vzhodne meje.

Ognjišča bodočih konfliktov sta po mnenju Lloyd Georgea na vzhodu in Bosporju. Poljska da je največja nevarnost, ker je od njenih 27 milijonov prebivalcev 9 milijonov pod Poljsko le vsled sile orožja. Pri ustanovitvi razsodišč treba biti zelo previden, ker se z njimi ne sme jamčiti vzhodna meja. Kot nadomestilo za ženevski protokol predlaga Lloyd George splošno razsodišče, ki pa mora biti popolnoma neodvisno. Končno je Lloyd George pozdravil sklep vlade, da je pripravljena voditi pogajanja na podlagi nemških predlogov.

Mac Donald:

Za enkrat ne zavzame do nemških predlogov odločnega stališča, ker mora preje vedeti, kake obveznosti bi bila pripravljena sprejeti Anglija. Če bi se moglo na ta način rešiti vprašanje varnosti, potem je zadovoljen in potrjuje se bo, da bo Chamberlainovo delo olajšal. Ne sme se pa udajati nobenim iluzijam. Upa, da bo pakt petih velesil izhodišče za stalno rastočo organizacijo miru. Nato je branil Mac Donald ženevski protokol proti kritiki Chamberlaina. Nikdar ni obstojala namera, smatrati protokol za končnoveljavnen, temveč se je v njem videla le podlaga za splošen instrument miru. Ostro je zavrnil Mac Donald obsodbo Versajske pogodbe s strani Lloyd Georgea in dejal, da še ni nihče te pogodbe tako vehementno obsodil ko Lloyd George, ki spada med njene avtorje.

Politične vesti.

Ne bo se našlo drugih Hrvatov. Zemlje-radniške »Novosti« pišejo: Oni radikali, ki zahtevajo, da se gre do zadnjih konsekvenc, ne mislijo niti na bodočnost stranke niti na bodočnost države. Pašić se silno moti, če misli, da dobi druge bolj popustljive Hrvate, ako zapodi te iz skupščine. Naj se ne vara Pašić. Jutri bo imel vse Hrvate, absolutno vse, pod eno zastavo. Hrvati pa so silovito vztrajni in doba Pašića je krajša ko vztrajnost Hrvatov. Naj tudi tega danes ne pozabi Nikola Pašić.

Novo težkoče na konferenci v Firenci. Član italijanske delegacije je izjavil novinarjem, da delo konference polagoma, toda normalno napreduje. Ker so vprašanja, o katerih se razpravlja zelo delikatne narave, je treba zaslišati mnenje strokovnjakov — v carinskih in pomorskih vprašanjih. Ukajšnji listi mislijo vsled te izjave, da se nastale težkoče radi jadranske tarife za promet na Reko. Jugoslovanski delegati da se upirajo italijanskim zahtevam.

Odmevi Chamberlainovega govora. Francoska javnost je v splošnem Chamberlainov govor simpatično sprejela. Predvsem se poudarja, da je bil Chamberlain prvi, ki je natančneje podal nemški predlog in odkritosrečno povedal smernice velkobritanske politike. O odkritosrečnosti nemškega predloga Francozi ne dvomijo. Pač pa se splošno zahteva, da Nemci svoj načrt še bolj konkretizirajo. Francija ne bo podala nobenih protipredlogov, temveč bo čakala, da Nemčija svoj predlog izpopolni v vseh podrobnostih. — V Nemčiji je naravno natečil Chamberlainov govor najboljši utis. Splošno se računa, da bo Velika Britanija podpirala nemški predlog. Zlasti je bila z zadovoljstvom sprejeta izjava Chamberlaina, da Velika Britanija ne bo sodelovala pri nobenem enostranskem protin Nemčiji naperjenem paktu. Glede vstopa Nemčije v Zvezo narodov pa se v Berlinu še vedno poudarja, da o brezpogojnem vstopu Nemčije v Zvezo narodov ne more biti govora in da Nemčija vztraja na stališču, objavljenem v svoji spomenici.

Japonska zahteva od Velike Britanije, da preneha z gradnjo vojnega pristanišča v Singapore. Japonski listi pišejo, da je s to gradnjo ogrožen svetovni mir. Tudi Mac Donald je izjavil, da se s tem zbuja samo instinkt za vojno in da bo prišlo vsled vojnega pristanišča v Singapore neizogibno do vojne med Avstralijo in Japonsko.

Egiptovski parlament razpuščen. Zivar paša, sedanjí predsednik egiptovske vlade, je dejal, da je moral biti parlament razpuščen, ker se je z izvolitvijo Zagul paše za predsednika videlo, da misli parlament nadaljevati ono politiko, ki je vodila do ultimatumu Anglije. Zasedanje egiptovskega parlamenta je bilo tako kratko, ko menda od nobenega parlamenta. Vsem je trajalo celih šest ur. Ko je Zagul paša imel po izvolitvi svoj govor, je neopaženo odšel iz dvorane Zivar paša in za nim tudi vsi ministri. Odšel je naravnost h kralju in zahteval razpust parlamenta, v kar je kralj pristal. Nato se je vrnil v parlament ravno, ko sta se volila podpredsednika. Zivar paša je takoj prebral ukaz o razpustu parlamenta in razpisu novih volitev. Egiptovski parlament je bil konstatiran.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 28. marca ob 15. uri popoldne »Veronika Deseniška«, dijaška predstava pri znižanih cenah. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Sobota, 28. marca »Don Pasquale«, premijera. Izven.

Nedelja, 29. marca ob 15. uri pop. »Mignon«, ljuska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Slovensko marijnetno gledališče »ATENA« v Mladiki.

V nedeljo, 29. t. m. se uprizori poslednjič v tej sezoni »Doktor Faust«, lutkovna igra v 5. dejanjih s predigro, prirejen po čeških in nemških lutkovnih igrah iz XVIII. stoletja. »Dr. Faust« ni samo ena najlepših in najprijetnejših lutkovnih iger, ki je stalno na repertoarju vseh marijnetnih pozornic, temveč tudi prvi nas je izmed vseh letošnjih iger najbolj uspešna. Posebej pa je opozarjamo obdinstvo, da je ta uprizoritev obenem zaključna predstava, s katero se konča letošnja sezona. — Predprodaja vstopnic od 10. do 12. dop. v Mladiki. Začetek prve predstave ob pol 5. pop., druge pa ob pol 6. zvečer.

Orkestralno društvo »Glasbene Matice« si je nadelo hvalevredno nalogo vzgojiti in vzdrževati simfonični orkester v Ljubljani. Je sicer to težka naloga, a danes moremo z veseljem konstatirati, da se je to marljivemu odboru skoro popolnoma posrečilo. Orkester šteje 56 članov in razen 6 članov, članov muzike dravske div. oblasti, so vsi izvršujoči člani društva, ki se iz idealne glasbene navdušenosti žrtvujejo temu težkemu poslu. Resen uspeh tega umetniškega hotenja pokaže na prvem prvem koncertu, ki se vrši v četrtku, dne 2. aprila ob 8. uri zvečer v Unionski dvorani. Vse točke so izvrstno naštudirane in prepričani smo, da bode ta prvi nastop mladega orkestra za naše mesto muzikalen dogodek. Orkester vodi skladatelj L. M. Škerjanc. Predprodaja vstopnic v Mladiki knjigarni.

Jack London:

(46)

Burni doživljaji. Roman z lužnega morja.

— Rešiti? Saj vendar poznate Malaito. In Poonga-Poonga tudi poznate. To je na tistem mestu, kjer so divjaki zajeli ladjo »Scottish« in pobili vso posadko. Ni jim preostalo drugega, nego zasesti čolne. »Martha« je vsled sunka, ko je zadela ob pečino, izgubila jambore in v petih minutah je bila v posesti divjakov. Preplavili so ladjo in so takorekoč pometali posadko v čolne. Govoril sem z nekaterimi od njih. Priglasili so, da je bilo v pol ure dvesto bojnih kanoe okrog ladje, na obrežju pa pettisoč divjakov. — In kaj namerava sedaj gospodična Lacklandova?

Kapitan Auckland se je zasmeljal. — Dejal bi, da bo poskusila rešiti »Martho«. Čemu bi sicer plačala petinpetdeset funtov zanjo? Če se ji sicer to ne posreči, bo skušala dobiti svoj denar na ta način nazaj, da reši vsaj glavne dele in ostanke, kakor patentne dele krmila, vreteno itd. Ko sem odhajal, je baš najemala ladjo »Emilijoc«. »Grem novačit«, je dejal Mumster. Ta je namreč sedaj kapitan in lastnik »Emilije«. — »In koliko boste zaslužili na tej vožnji?« je vprašala. »Oh, petdeset funtov,« je odgovoril. »Dobro,« je rekla devotica, »Emilija« naj odpluje z menoj in plačam vam sedemdeset funtov. — Saj se spominjate na ono veliko sidro in verigo, ki sta ležala na kupu za kolibami s premočom? Ko sem odhajal je kupovala tisto reč. —

— Da, pozabil sem vam še povedati: Burnett je pregovorila, da ji je posodil za njeno moštvo osem pušk in tri zabojčke dinamita. To bi se vi smejali, če bi bili videli, kako se je ta druhal na Guvutu vrtela okrog nje, kako je bila ž njo uljudna in ji skušala svetovati. O ti moj Bog, prijatelj, ta ženska je pravi žudež in nesreča obenem. Da, to je — nesreča! Prišla je na Guvutu in na Tulagi kot orkan — vsi tisti zlodeji so se tam zaljubili vanjo — razen Raffa. Kesal se je radi one dražbe in zato jo je jel pestiti s pogodbo, ki jo je bil sklenil z Munsterom radi novačenja delavcev. Prečitala si je pogodbo, zahvalila se mu je in pripomnila:

»Čprav se je Munster zavezal oddati vse najete delavce Morganu in Raffu ni bilo v pogodbi dodatka, ki bi prepovedoval, da ne sme dati ladje »Emilije« v najem.«

— »Tu imate pogodbo,« je rekla ter mu jo vrnila. »Dobra pogodba je to, toda kadar boste v bodoče pisali drugo, pristavite dodatek, ki ga boste lahko uporabili za take nepričakovane potrebe, kakor baš sedanja.« Sment, tudi njega je dala v koš. —

— Toda veter že prihaja in zato moram odtod. Z Bogom, stari prijatelj. Upam, da bo imela mlada devotica uspehe. »Martha« je presneto dobra ladja in bo izvrstno služila namesto Jessie. —

XVII. POGlavJE.

»Vaša« Joana Lacklandova.

Dan nato je prišel Sheldon s plantaže k zajtrku in je opazil misijonarsko ladjo »Apostlec«, ki je bila zasidrana v pristanišču. Njena posadka je »spravljala na breg dva konja in zebre. Sheldon jih je takoj spoznal kot last vladnega komisarja in je bil radoveden, če jih je Joana kupila.

— Gospodična Lacklandova jih pošilja, — je dejal misijonarski zdravnik Welshmere, ko je stopil na breg in mu podal roko. — Na palubi imamo tudi zaboj s sedli. Tu je

pismo od nje. Fudi kapitan »Fliberty-Gibbet« je tukaj. —

V naslednjem hipu je skočil iz čolna Obson; predno ga je mogel Sheldon pozdraviti, je pričel Obson:

Izdajatelj:

dr. Josip Hacin.

Glavni in odgovorni urednik:
Železnikar Aleksander.

Tiska tiskarna »Mercur« v Ljubljani.

Ustanovljeno leta 1879.

Telefon št. 553.

Ključavničarstvo

AVGUST MARTINČIČ

LJUBLJANA, Rimska cesta 14.

prvo in edino podjetje za napravo jeklenih valčnih zastorov v Sloveniji

priporoča napravo novih valčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo

solnčnih plah, okrižij vsake vrste od preproste do najbogatejše izpeljave. Škarjasta omrežja, železja za a štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa in bakra i. t. d.

Stalna zaloga štedilnikov

v priznani vestni in solidni izvršitvi!

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 3.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Kapitalisti!

Večja tovarna v Sloveniji, tako vpejlana, da ne more toliko izdelati, kolikor ima naročil, brez konkurence, želi povečati obrat. Potreben kapital 500.000 Din proti vknjižbi ali pristop kot družabnik z osebnim sodelovanjem. Sprejme se tudi inostranski kapital. Uspešno posredovanje se honorira po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod: »Tovarna 125«.

Suhe mavrohe

ali smrčke

Kupujemo. Kupci smo tudi za suhe gobe jurčke. Sever & Ko. Ljubljana.

Na dobro

a ceno domačo hrano se sprejme za gospodov in gospodičen. Naslov se izve v upravi lista.

Samostojna

inteligentna gospodična prikupljive zunanosti želi znanstva s izobraženim, značajnim, odličnim dobro situiranim gospodom od 40 do 50 let v svrhu eventualne ženitve. Le resne ponudbe pod »Slučaj« na upravo lista.

Krajevne zastopnike sprejema

večja zavarovalna družba pod zelo ugodnimi pogoji. Pismene ponudbe pod »Zavarovalnica« na »Publicitas« d. d., Ljubljana.

AMADIS

prekrasen, svetoven roman, je začel izhajati v založbi VIGRED, Ljubljana, Škofja ul. 8./I., v tedenskih snopičih po 16 strani (Velika osmerka) v prevodu Dr. A. Debeljaka. Cena Din 3.— za snopič. Dobi se povsod. Krasen tisk, lepa oprema. Naročila sprejema založba Vigred, Ljubljana Škofja ul. 8./I.

19 let

priznane »Larucine« pilule najsigurnejše ozdravijo kapavico (Tripper). — Dobiva se po vseh lekarnah po 20 Din škatlja. Po pošti razpošilja lekarna Blum, Subotica.

Industrijska, obrtniška in trgovska podjetja, ki nudijo popolno varstvo z vknjižbo in z zastavo zalog blaga, iščejo

posojila oz. družabnika ali kupca

Ponudbe sprejema in pojasnila daje

GOSPODARSKA PISARNA, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1.-II.

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, žetike, sukance, toaletno blago. Telefon 913

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 24

Telefon šte. 560

se priporoča za vsa v to široko spadajoča dela.

Obvestilo.

Telefon 149 in 968

Prometna banka

Telefon 149 in 968

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 4.

naznanja, da kupuje in prodaja vse vrste valut in deviz, izdaja uverenja etc.

Obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun najugodnejše.

Izdaja trgovske kredite po zmerni obrestni meri in izvršuje vse bančne in borzne posle točno.

Najboljši šivalni stroj je edino le

Josip Petelinc-a

znanka

Gritzner in Adler

za rodilno, obrt in industrijo

Ljubljana blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Veletna garancija.

Delavnica za popravila

Na veliko Telefon 913 Na malo

Mesečno sobo

išče novinar. Ponudbe na upravo lista pod »Takojs«.

Samostojna gospodična

želi poročiti uradnika v starosti do 50 let. — Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Nada«.

Elegantna

spalnica, nova kompletna, jesenova politirana, se takoj ugodno proda. Naslov pove uprava.

Kupi se

malo posestvo v bližini mesta Ljubljane, pripravno za obrt. — Ponudbe na upravo lista pod »Kupec«.

Matematiko

poučuje profesor. Honorar zmernih. Ponudbe na upravo lista pod »Matematika«.

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posebnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigoveznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552